

TÉMA IN

in.ihned.cz/tema

Hradní věže – rozhledny

Ve 13. a 14. století u nás četné šlechtické rody nechaly postavit mnoho hradů. Řada z nich se pyšnila vysokými věžemi, které většinou sloužily k obranným a někdy i k obytným účelům. Často na nich byly umístěny hlídky, které varovaly před hrozcím nebezpečím. V 19. a 20. století byly mnohé z nich upraveny na rozhledny, přestože z uvedených hradů často zbyla už jen zřícenina.

Hrad Bezděz

Jako rozhledna slouží vyšší ze dvou věží Bezdězu.

Pěknou hradní rozhlednu s kruhovým výhledem najdeme na hradě Bezděz. Tento významný hrad se tyčí na 604 metrů vysokému zalesněném kopci nad obcí Bezděz mezi Mladou Boleslaví a Českou Lípou. Dostaneme se k němu, když auto necháme na parkovišti v obci Bezděz a odtud se vydáme pěšky po červené značce zhruba kilometr do prudkého kopce. Překonáme přitom převýšení asi 200 metrů. Nejbližší železniční stanice Bezděz je vzdálená přibližně tři kilometry.

Raně gotický hrad byl vybudován za vlády Přemysla Otakara II. v roce 1278. Sloužil k ochraně královského panství a ke kontrole obchodní cesty vedoucí z Mělníka do Žitavy. V roce 1279 tady Ota Braniborský věznil krále Václava II. a jeho matku Kunhutu.

Po bitvě na Bílé hoře byl majetkem Albrechta z Valdštejna. V roce 1642 se na hradě opevnili Švédové, v letech 1662 až 1785 zde sídlil řád montserratských benediktinů a poté, co ho mniši opustili, začal chátrat. V 19. století se stal inspirací například pro Karla Hynka Máchu, Bedřicha Smetanu, Josefa Mánesa a další.

Dominantami zříceniny jsou dvě válcové věže, přičemž ta vyšší 34 metry měřící Velká věž je dnes rozhlednou. Dále se zachoval téměř celý královský palác s kaplí, dva menší

paláce, budova purkrabství a hradební zdi. Na Bezděz vedla křížová cesta, z níž se částečně zachovalo několik barokních kapliček.

Podle pověsti má být na hradě v nižší tzv. Čertově věži ukryt poklad, který hlídá ďábel. Kdysi se prý tady usadili čerti, proměňovali se v různá zvířata, tropili hluk a naháněli tak strach celému okolí. Nikdo je však odtud nemohl vypudit, a tak jsou tu možná dodnes.

• **Co lze vidět:** Po zdolání 163 schodů na Velkou věž spatříme Lužické hory s nejvyšší Luží, před nimi hrad Ralsko, na severovýchodě Ještěd s televizním vysílačem, za ním Jizerské hory a více na východ Krkonoše včetně nejvyšší Sněžky. Před nimi se na východě zdvihá vrch Kozákov s rozhlednou a zvlněná oblast Českého ráje v pozadí s hradem Trosky. Na jihu dohlédneme až do Prahy a spatříme nedalekou Vrátenskou horu s rozhlednou. Na západě pak vystupuje vrch Říp, v pozadí České středohoří s nejvyšší Milešovkou a ještě dále hřebeny Krušných hor.

• **Okolí:** U nedalekých Doks leží známé Máchovo jezero. V Bělé pod Bezdězem se pak nachází barokní zámek ze 17. století s muzeem, s historickou expozicí o oblasti. Nepříliš daleko odtud se také vypíná Vrátenská hora s další zajímavou rozhlednou.

Hrad Choustník

Asi patnáct kilometrů jihovýchodně od Tábora se nad obcí Choustník tyčí dominanta oblasti, 689 metrů vysoký vrch se zříceninou raně gotického hradu Choustník. Ten však stojí necelých dvacet metrů pod vrcholem kopce. Auto můžeme nechat v obci. Odtud se dostaneme k hradu pěšky po zelené značce po celém kilometru stoupání s převýšením asi 100 metrů. Nejbližší železniční zastávky v Černovicích, Chýnově nebo v Doubí u Plané nad Lužnicí jsou vzdáleny okolo deseti kilometrů.

Hrad byl založen ve 13. století Benešem z Choustníka. Od roku 1322 byl v majetku Rožmberků. V roce 1563 se uskutečnila poslední velká oprava hradu. Petr Vok z Rožmberka jej 1597 prodal a v roce 1614 se o něm mluví již jako o pustém. Teprve v nedávné době byl zre-

konstruován. Choustník je výjimečný tím, že tvoří ojedinělý tzv. dvojhrad, kdy dva šlechtici měli společné opevnění, ale každý svůj vlastní palác. Dodnes se z hradu zachovaly dvě čtyřhranné věže, zbytky paláce a dalších budov a asi 10 metrů vysoké zdi opevnění.

18metrová věž hradu Choustník

FOTO VLADIMÍR POHORECKÝ

První věž je částečně rozbořená, druhá zachovalejší věž je vysoká 18 metrů a slouží jako rozhledna.

• **Co lze vidět:** Za dobré dohlednosti spatříme na jihu Novohradské hory a vpravo horu Klet s televizním vysílačem a rozhlednou, na jihozápadě se vypíná Šumava. Pěkný je pohled na Tábor a Jistebnickou vrchovinu s Javorovou skálou s vojenskou věží, v dále jsou pak tímto směrem vidět i hřebeny Brd. Na severu vystupují vrcholky České Sibíře, na severovýchodě kopce na Mladovožicku s kopcem zvaným Batkovy s telekomunikační věží. Za ním vpravo v pozadí vystupuje nejvyšší kopeček celé této oblasti Strážáček s televizním vysílačem.

Podle pověsti se uvnitř hradu na Velký pátek otevírá otvor, který má vést až do pekel, protože zdejší hradní pán se upsal ďáblu. V podzemí tu mají být ukryty poklady. U hradní studně se prý o svatojánské noci scházejí čarodějnice.

• **Okolí:** Na hřebeni a úbočích východně od hradu se rozkládá přírodní rezervace o rozloze deseti hektarů s žulovými skalisky, kamenitým mořem a smíšeným pralesovitým porostem. Asi pět kilometrů odtud směrem na západ byla u obce Krátošice postavena železná telekomunikační věž, která slouží jako rozhledna. U Sezimova Ústí se nachází známá zřícenina Kozího hrádku ze 14. století, kde mistr Jan Hus kázal. O něco dále se rozkládá turisticky historické město Tábor.